

Catarina-Carles Hohman, fins als 20 anys fou considerada com a home. A n'aquesta edat, coincidint amb manifestacions sexuals femenines que adquirí la libido envers l'home, es casa i concebí un fill. Aquest hermafrodita, estudiat per Neugebaner abans de la data esmentada, va ésser reconegut per Virchow, el gran històleg alemany, el qual trobà que tenia licor seminal masculí amb presència d'espermatozoos, fet que determinava amb tota evidència l'existència d'una sexualitat masculina. Encara que, tal vegada fugint quelcom de l'enunciat del nostre treball, cal afegir, a títol d'aclariment, que l'evolució soferta en aquest cas havia d'ésser provocada per la intervenció de factors extragonadals (o extragenitals, fent referència a les secrecions internes, o increcions, de les glàndules diverses que sincronitzen les diferents etapes evolutives de la creixença, postures temperamentals i altres manifestacions psico-somàtiques en les quals intervenen decisivament), segons ha precisat el professor Marañón. Pel demés, tingué relacions sexuals reiterades amb un i altre sexe i donà motiu a escàndols diversos.

Josefina-Josep Marzo fou inscrita com a dona al Registre Civil i als 4 anys, sota l'atestat d'un cirurgià, canvià el sexe legal. Fou educada com a home, exercí l'ofici de cambrer, tenia parla; porta una vida dubtosa, contragué infeccions venèries, tingué amants, i Crecchio, en l'autòpsia, trobà òrgans sexuals femenins normals (trompes-ovarials), però com que les investigacions no anaren més enllà, és dubtós que tingués realment caràcters unisexuals específics. La seva vida no fou tampoc exemplar.

No vol dir això que tots els casos donin lloc a intervencions judicials, però sí, en gran nombre, son motiu per la seva conducta immoral, d'escàndol i de mals exemples, doncs ja havia observat Ambrosi Paré que «els dubtosos son molt lubrics i inclinats a realitzar contactes sexuals amb ambdós sexes». No cal dir quants, ignorants del seu estat, contrauen matrimoni, com acaben amb divorcis aparatosos, plens d'episodis poc edificants i que donen marge al comentari equívoc de les seves relacions.

Volem reportar encara dues històries clíniques pel seu sabor pícaro i perquè les protagonistes eren naturals de les terres hispaniques i, en general, no gaire conegudes. La una, transcrita per Marañón, amb dades obtingudes de la Biblioteca Menéndez y Pelayo de Santander. El document original va signat per Fra Agustí Torres (octubre de 1617) i refereix que ingressà en el convent de monges de la Coronació d'Ubeda, Na Magdalena Muñoz. La Priora fou advertida, després de la professió, dels costums varonívols de Na Magdalena, que «tirava mà d'una espasa i disparava un arcobau i altres coses que feia d'home» quan vivia en el món. La Priora, espanyada, l'examinà i «trobà ésser dona». Després, en diferents ocasions, les monges, atrapant la dormida o *por via de trisca*, la descobrien per a *satisfacerse* i sempre veteien no ésser home. Mes un dia, la monja en litigi avisà per assumpte gravíssim a Fra Agustí, a qui va referir que una setmana abans, bo i arrançant el graner de la comunitat i movent uns sacs de blat, «sentí un gran dolor entre les dues ingles i que se li havia inflat i entenia s'havia trencat amb l'esforç; s'affligí molt»; mes al cap de tres dies, s'havia rebaixat la inflor i li havia sortit natura d'home. Requerida per l'esmentat Fra Agustí, exhibí la regió genital, resultant ésser tant home com el que més. Quedà tancada en la seva cella, servint-li en endavant el menjar sis monges juntes, les més velles i religioses. Poc després, Fra Agustí, acompanyat del Pare Prior de Baeza, la reconegueren de nou i «la veteien amb els ulls i la palpaven amb les mans», trobant que «era home perfecte en la naturalesa d'home i no tenia de dona més que un foradet més amunt on diuen que les dones tenen el sexe». Col·ligrem, afegelx, que aquell forat era l'arrel de la mateixa via de l'home per natura per a expel·lir l'orina a manca e membre viril, que li quedà a l'interior per manca de força expulsiva. No tenia la regla, i per a què les monges no l'anomenessin *marimacho*, ostentava la camisa tacada de sang que es feia deixuplinant-se. No tenia pits. El pèl moixí començava a ennegrir-li el llavi superior i se li tornà la veu grossa. Segons Neugebaner, la ex-monja féu un ús tan immoderat del seu nou sexe, que sofrí més endavant una condemna per haver violat i fecundat una donzella.

L'altra observació, també força curiosa, es refereix a l'anomenada *monja alférez*, que donà molt que parlar en el seu temps (1585-1650) i la història de la qual, que per atzar ha vingut a les nostres mans, fou recollida pel francès J. M. Heredia del manuscrit autobiogràfic de l'esmentada damisella, anomenada Catarina d'Eransó. Nada a Sant Sebastià de Guipúzcoa, fou entrada de petita al convent de monges de Sant Sebastià l'Antic, del qual era Abadessa una tia seva, essent destinada per la seva família a la vida religiosa. Mes un dia, essent novícia, una monja li pegà, l'aleshores, aprofitant que les companyes eren al Chor resant matines, es fingí malalta, demanà permís per anar-se'n al llit i prenent les claus del convent, de la cella de la seva tia i uns pocs diners, sortí al defora caminant a l'aventura, passant tres dies a un castanyar, on, amb ajut de fls i agulles, es confeccionà un vestit masculí com el seu enginy li donà a entendre. Marxà a Vitoria, on es col·locà a casa d'un catèdràtic, el qual, veient que entenia el llatí, volgué inclinar-la a l'estudi amb arguments contundents. Enutjada del tracte, partí després de prendre-li uns diners i marxà envers Valladolid, on es col·locà de patge amb el secretari del rei. En Joan d'Idiaquer, d'on hagué de marxar per haver-se tonat amb el seu pare, que la desconegué, i que, precisament, interposava la influència del seu amo per a retrobar-la. Embarcada a Pasajes, anà a Sevilla, on embarcà en l'esquadra de l'almirall Fajardo, el qual feia una expedició de guerra a les Salines d'Araya. Convertida en ordenança del capità Equiño, oncle seu, deserta en repatriar-se l'esquadra esmentada, després de furtar-li 500 pesos. En el successiu, la seva estada a l'Amèrica espanyola és un seguit de duels i baralles amb innombrables ferits i homicidis, hurlant-se sempre de la justícia per acollir-se a sagrat quan les coses li sor-